

XIX. TÜRK TARİH KONGRESİ

3-7 EKİM 2022 /ANKARA

KONGREYE SUNULAN BİLDİRİLER
III. CİLT - II. KISIM

Osmanlı Tarihi

TÜRK TARİH KURUMU

**XIX. TÜRK TARİH KONGRESİ
III. CİLT - II. KISIM**

OSMANLI TARİHİ

XIX. TÜRK TARİH KONGRESİ

Ankara: 3-7 Ekim 2022

KONGREYE SUNULAN BİLDİRİLER

III. CİLT - II. KISIM

OSMANLI TARİHİ

Hazırlayanlar

Abdullah Kaymak – Selin Eren – Semiha Nurdan –
Kübra Güney – Muhammed Özler

TÜRK TARİH KURUMU

ANKARA ♦ 2024

ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU

TÜRK TARİH KURUMU YAYINLARI VIII. DİZİ - SAYI: 38^c

Sertifika No: 43191

XIX. Türk Tarih Kongresi 3-7 Ekim 2022/Ankara Kongreye Sunulan Bildiriler

III. Cilt - II. Kısım

Osmanlı Tarihi

The XIXth Congress of Turkish History 3-7 October 2022/Ankara

Papers Presented at the Congress

Volume III - Section II

Ottoman History

Hazırlayanlar

Abdullah Kaymak – Selin Eren – Semiha Nurdan –

Kübra Güney – Muhammed Özler

e-ISBN: 978-975-17-5640-4 (Tk)

978-975-17-5644-2 (3.c)

DOI: 10.37879/9789751756442

Kapak Tasarımı

Emine Çakır

Türk Tarih Kurumu

Hacettepe Mahallesi Kızılay Caddesi No: 1 06230 Altındağ/ANKARA

Tel: +90 312 310 23 68 • Fax: +90 312 310 16 98

ttk.gov.tr • emagaza-ttk.ayk.gov.tr

Tasarım

Kuban Matbaacılık Yayıncılık

İvedik Organize San. Matbaacılar Sitesi

1514. Cadde No: 20 06190 İVOGSAN - ANKARA

Tel: 0 312 395 20 70 Faks: 0312 395 37 23

Sertifika No: 47331

5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'na göre bu eserin bütün yayın,
tercüme ve iktibas hakları Türk Tarih Kurumuna aittir.

XIX. TÜRK TARİH KONGRESİ

Cumhurbaşkanı

Sayın RECEP TAYYİP ERDOĞAN'ın

Koruyucu Başkanlığında

Türk Tarih Kurumu tarafından düzenlenmiştir.

XIX. TÜRK TARİH KONGRESİ

KOMİTE BAŞKANI

Birol ÇETİN

HAZIRLIK KOMİTESİ

Birol ÇETİN	Abidin TEMİZER
Hüseyin Murat YÜCEL	Ahmet KILINÇ
Ali Uzay PEKER	Arif BİLGİN
Bahattin ÇELİK	Fatmagül DEMİREL
Hasan BABACAN	Hikmet ÖKSÜZ
İbrahim TELLİOĞLU	İlyas KEMALOĞLU
Nadir ÖZBEK	Necdet HAYTA
Nihat KARAER	Selim KARAHASANOĞLU
Tülay METİN	Üçler BULDUK
Yunus KOÇ	Zafer TOPRAK
Güner DOĞAN	Feridun BİLGİN
Selim ARGUN	Abdullah KAYMAK
Selin EREN	

YAYIN KOMİTESİ

Yüksel ÖZGEN

(BAŞKAN)

Hüseyin Murat YÜCEL	Abdullah KAYMAK
Selin EREN	Semiha NURDAN
Kübra GÜNEY	Muhammed ÖZLER

SEKRETARYA

Semiha NURDAN	Kübra GÜNEY
Muhammed ÖZLER	

BİLİM KURULU

Prof. Dr. Abdullah GÜNDOĞDU	Prof. Dr. Feyzan GÖHER
Prof. Dr. Abidin TEMİZER	Prof. Dr. Gülden SARIYILDIZ
Prof. Dr. Ahmet KANLIDERE	Prof. Dr. Hakkı Zafer TOPRAK
Prof. Dr. Ahmet ÖZCAN	Prof. Dr. Hale ŞIVGIN
Prof. Dr. Ahmet ŞİMŞEK	Prof. Dr. Haluk SELVİ
Prof. Dr. Ahmet TAŞAĞIL	Prof. Dr. Hasan BABACAN
Prof. Dr. Ahmet YÜKSEL	Prof. Dr. Haşim ŞAHİN
Prof. Dr. Ali SATAN	Prof. Dr. Hatice ORUÇ
Prof. Dr. Ali TEMİZEL	Prof. Dr. Hikmet ÖKSÜZ
Prof. Dr. Ali Uzay PEKER	Prof. Dr. Hülya TAŞ
Prof. Dr. Altay Tayfun ÖZCAN	Prof. Dr. Hüseyin ÇINAR
Prof. Dr. Arif BİLGİN	Prof. Dr. Hüsni ÖZLÜ
Prof. Dr. Arzu TERZİ	Prof. Dr. İbrahim Ethem ATNUR
Prof. Dr. Asiye Mevhibe COŞAR	Prof. Dr. İbrahim MARAŞ
Prof. Dr. Ayhan CEYLAN	Prof. Dr. İbrahim TELLİOĞLU
Prof. Dr. Ayşe KAYAPINAR	Prof. Dr. İdris BOSTAN
Prof. Dr. Azmi ÖZCAN	Prof. Dr. İhsan FAZLIOĞLU
Prof. Dr. Bahattin ÇELİK	Prof. Dr. İlber ORTAYLI
Prof. Dr. Bahri ATA	Prof. Dr. İlhami DURMUŞ
Prof. Dr. Birol ÇETİN	Prof. Dr. İlhami YURDAKUL
Prof. Dr. Birsal KÜÇÜKSİPAHİOĞLU	Prof. Dr. İlhan ŞAHİN
Prof. Dr. Cengiz TOMAR	Prof. Dr. İlyas KEMALOĞLU
Prof. Dr. Cevdet YAKUPOĞLU	Prof. Dr. Kadir PEKTAŞ
Prof. Dr. Cezmi ERASLAN	Prof. Dr. Kaya Tuncer ÇAĞLAYAN
Prof. Dr. Dinçer KOÇ	Prof. Dr. Mahmud Erol KILIÇ
Prof. Dr. Ekrem KALAN	Prof. Dr. Mahmut AK
Prof. Dr. Emine ERDOĞAN ÖZÜNLÜ	Prof. Dr. Makbule SARIKAYA
Prof. Dr. Erhan AFYONCU	Prof. Dr. Mehmet Âkif AYDIN
Prof. Dr. Erhan ÖZTEPE	Prof. Dr. Mehmet Akif KİREÇCİ
Prof. Dr. Erkan GÖKSU	Prof. Dr. Mehmet Ali ÇAKMAK
Prof. Dr. Erol ÖZVAR	Prof. Dr. Mehmet HACISALİHOĞLU
Prof. Dr. Fahameddin BAŞAR	Prof. Dr. Mehmet OKUR
Prof. Dr. Fatma Gül DEMİREL	Prof. Dr. Mehmet ŞAHİNGÖZ
Prof. Dr. Feridun EMECEN	Prof. Dr. Mesut AYAR

Prof. Dr. Mesut ÇAPA
Prof. Dr. Mesut UYAR
Prof. Dr. Metin AYIŞIĞI
Prof. Dr. Murat KEÇİŞ
Prof. Dr. Musa Şamil YÜKSEL
Prof. Dr. Mustafa ÇOLAK
Prof. Dr. Mustafa Hamdi SAYAR
Prof. Dr. Mustafa Sabri KÜÇÜKAŞCI
Prof. Dr. Muzaffer TEPEKAYA
Prof. Dr. Nadir ÖZBEK
Prof. Dr. Necdet HAYTA
Prof. Dr. Nedim İPEK
Prof. Dr. Neşe ÖZDEN
Prof. Dr. Nihat KARAER
Prof. Dr. Okan YEŞİLOT
Prof. Dr. Osman Gazi ÖZGÜDENLİ
Prof. Dr. Ömer METİN
Prof. Dr. Rafet ÇAVUŞOĞLU
Prof. Dr. Sadık SARISAMAN
Prof. Dr. Selami KILIÇ
Prof. Dr. Selda Kaya KILIÇ
Prof. Dr. Selim KARAHASANOĞLU
Prof. Dr. Selma YEL
Prof. Dr. Serdar SARISIR
Prof. Dr. Sevgi Gül AKYILMAZ
Prof. Dr. Süleyman KIZILTOPRAK
Prof. Dr. Süleyman ÖZKAN
Prof. Dr. Taha Niyazi KARACA
Prof. Dr. Tayfun YILDIRIM
Prof. Dr. Temuçin Faik ERTAN
Prof. Dr. Turgut YİĞİT
Prof. Dr. Tülay METİN
Prof. Dr. Uğur ÜÇÜNCÜ
Prof. Dr. Uğur ÜNAL
Prof. Dr. Üçler BULDUK
Prof. Dr. Yasemin AVCI

Prof. Dr. Yavuz ASLAN
Prof. Dr. Yunus KOÇ
Prof. Dr. Yusuf AYÖNÜ
Prof. Dr. Yusuf TEKİN
Prof. Dr. Yusuf Ziya TAŞKAN
Prof. Dr. Zehra ASLAN
Doç. Dr. Abdurrahman BOZKURT
Doç. Dr. Abdurrahman Harun ÖZDAŞ
Doç. Dr. Ahmet KILINÇ
Doç. Dr. Alev GÖZCÜ
Doç. Dr. Bekir Tümen SOMUNCUOĞLU
Doç. Dr. Cihat AYDOĞMUŞOĞLU
Doç. Dr. Çiğdem ATAKUMAN
Doç. Dr. Elif Bayraktar TELLAN
Doç. Dr. Erdal ÇOBAN
Doç. Dr. Fahri MADEN
Doç. Dr. Fatma Rezzan ÜNALP
Doç. Dr. Feridun BİLGİN
Doç. Dr. Melike Sarıkcıoğlu ÖKTEN
Doç. Dr. Muhammed Bilal ÇELİK
Doç. Dr. Murat ÖZKAN
Doç. Dr. Mustafa UYAR
Doç. Dr. Selim ARGUN
Doç. Dr. Sevilay ÖZER
Doç. Dr. Sırrı Hakan KIRIMLI
Doç. Dr. Togay Seçkin BİRBUDAK
Doç. Dr. Tolga BOZKURT
Doç. Dr. Ümmügülsüm POLAT
Doç. Dr. Zübeyde GÜNEŞ YAĞCI
Dr. Öğr. Üyesi Güner DOĞAN
Dr. Öğr. Üyesi Hasan YILMAZYAŞAR
Dr. Öğr. Üyesi Liaisan ŞAHİN
Dr. Öğr. Üyesi Nurcan BOŞDURMAZ
Dr. Öğr. Üyesi Serdar Oğuzhan ÇAYCIOĞLU
Dr. Öğr. Üyesi Zekeriya TÜRKMEN

İÇİNDEKİLER

BU CİLTTE BİLDİRİSİ OLANLARIN ALFABETİK LİSTESİ	XIII
SUNUŞ	XVII

SEKSIYON III

OSMANLI TARİHİ

AHMET YAŞAR: <i>Evkaf Defterlerine Göre 19. Yüzyıl Ortalarında İstanbul Şehirçi Hanları</i>	789
FUNDA SONGUR: <i>Osmanlı Bahriye Nezâreti Teşkilatında Lojistik Faaliyet Alanları</i>	813
MELİKE KARABACAK YILMAZ: <i>19. Yüzyılda Osmanlı Devleti'nde Şifreli Telgrafın "Olağandışı" Vakalarda Kullanımı</i>	847
PINAR DOĞANAY: <i>III. Selim Devri'nde Samakov'da Demir Üretimi ve Nakliyesi</i>	871
MİKHAIL BASKHANOV: <i>Mapping the Heartlands of Ottoman Empire: Russian Cartographic Project in Anatolia (1829-1835)</i>	895
MUSTAFA BEYAZIT: <i>Denizli Tavas İlçesi Hırka Köyü Mezarlığı Ön Araştırmaları</i>	905
LYUBOMİR MIKOV: <i>Osmanlı Kültür ve Sanatında Kadem-i Şerif Örnekleri (Türkiye ve Bulgaristan)</i>	931
ZÜLFİYE KOÇAK: <i>Manastır'da Kadın Giyim-Kuşam Kültürü (1700-1730)</i> ...	949
OYA KASAP ORTAKLAN: <i>Osmanlı Topraklarını Filme Almak (1896-1914)</i>	983
KÜBRA FETTAHOĞLU: <i>Rasathane-i Âmir'e'nin Annuaire a l'Usage de Constantinople pour l'Année 1871 Adlı Salnâmesi Hakkında Bir Değerlendirme</i>	1019
MURAT ALANDAĞLI: <i>XIX. Yüzyılda Mecitözü Havalisinde Milli ve Kavilli Aşiretleri (Tarihsel Geçmiş, Nüfus ve İskânları)</i>	1043
HÜMEYRA KARABIYIK: <i>Sicill-i Ahvâl Defterlerinde Kayıtlı İskilipli Devlet Adamları</i>	1081

ŞEYMA DERECİ: <i>Yerel İktidarların Çatışma Alanı: İkinci Edirne Vakası</i>	1105
TARIK SARIOĞLU: <i>19. Yüzyılın Son Çeyreğinde Cîs-i Mustafa Paşa Kazasının İdarî Yapısı (1875-1900)</i>	1129
ÖZER ÖZBOZDAĞLI: <i>II. Abdülhamit Döneminde Rusya Yahudilerinin Selanik'te İskânları</i>	1159
AHMET KÖKSAL: <i>Dreyfus Davası'nın Osmanlı Devleti'ndeki Yansımaları</i>	1177
KASIM HIZLI: <i>Sadâkati Test Etmek: Tartışmalı Bir Hatıratın Etrafında Sertabîp Mavroyani Paşa'nın Sorgusu</i>	1207
DERYA DERİN PAŞAOĞLU: <i>Tuna Vilayeti Muhacir Hastaneleri 1865 Yılı Talimatnâmelerinin Hastane Yönetimi/Sağlık İdaresi ve Hemşirelik Mevzuatı Bağlamında İrdelenmesi</i>	1229
ŞENAY ATAM: <i>Arşiv Belgelerine Göre Osmanlı'dan Cumhuriyete Uyuz Hastalığı (1850-1950)</i>	1253
BURCU KURT: <i>Osmanlı Doğu Sınırında Kent Hijyeni: Basra Şehrine İçme Suyu Temini Meselesi</i>	1283
ÖZGE TOGRAL: <i>Osmanlı Devleti'nde Gıda Boyalarının Kullanımı ve Denetimi (1868-1912)</i>	1309
ALİ EFDAL ÖZKUL: <i>Osmanlı İdaresi'nde Kıbrıs Adasında Pamuk Üretimi ve Pamuklu Dokumalar Ticareti (18. ve 19. Yüzyıllarda)</i>	1329
ENGİN KIRLI: <i>Zeytinburnu Demir Fabrikası</i>	1365
SACİT UĞUZ: <i>Bursa'da Bir Pertevniyal Valide Sultan Vakfı: Namazgâh İpek Fabrikası</i>	1393
AYSUN SARIBEY HAYKIRAN: <i>XIX. Yüzyılda Mentеше Sancağı'nda Ormancılık Faaliyetleri ve Ticareti</i>	1407
EMİNE ALTUNAY ŞAM: <i>Osmanlı Göç Politikası Ekseninde Kümsesizler</i>	1435
YUNUS ÖZGER: <i>Devlet-Toplum İlişkileri Bağlamında XIX. Yüzyılda Osmanlı Halk Düşünlerinin Tanzimine Yönelik Çalışmalar</i>	1465
FATMA TUNÇ YAŞAR: <i>II. Meşrutiyet Döneminde İdeal Kadın Yurttaş Yetiştirmek: Kızlara Mahsus Malumat-ı Medeniye Dersleri</i>	1493

EBRU GÜHER: *Amerikan Yakın Doğu Yardım Komitesi'nin Adana ve Çevresinde Kadın ve Kız Çocuklarına Yönelik Faaliyetleri (1919-1922).....* 1507

BU CİLTTE BİLDİRİSİ OLANLARIN ALFABETİK LİSTESİ

ADEM ÇALIŞKAN.....	1943
AHMET ATALAY	1881
AHMET KISA.....	1595
AHMET KÖKSAL.....	1177
AHMET YAŞAR.....	789
ALAATTİN AKÖZ.....	69
ALADİN HUSİÇ	347
ALİ EFDAL ÖZKUL	1329
ARZU MEMMEDOVA.....	413
AYSUN SARIBEY HAYKIRAN.....	1407
BİLAL DEDEYEV.....	1631
BURCU KURT.....	1283
CENGİZ FEDAKAR	571
CHAKİB BENAFRİ.....	361
ÇİĞDEM GÜRİSOY	1661
DANKO LEOVAC	331
DERYA DERİN PAŞAOĞLU.....	1229
DOĞAN YÖRÜK.....	33
EBRU GÜHER.....	1507
ELMA KORIĆ.....	249
EMA PETROVIĆ	317
EMEL DEMİR GÖRÜR.....	1703
EMİNE ALTUNAY ŞAM	1435

EMİR O. FİLİPOVIĆ	291
EMRAH BERKANT PATOĞLU	1569
ENGİN KIRLI	1365
ERCÜMENT TOPUZ	2073
EYÜP CÜCÜK.....	1583
FAHRİ MADEN	727
FATİH DAMLIBAĞ	2247
FATMA TUNÇ YAŞAR.....	1493
FERİDUN M. EMECEN.....	1
FERİT ARI.....	123
FİGEN ATABEY	2113
FUNDA SONGUR.....	813
GÜNER DOĞAN.....	597
GÜNTEKİN NECEFLİ.....	445
GÜZİN ÇAYKIRAN.....	1811
HAKAN ŞALLI.....	1747
HİLAL GÖRGÜN.....	2139
HÜMEYRA KARABİYİK	1081
HÜSEYİN KALEMLİ.....	1837
HÜSEYİN ONUR ERCAN	651
İLKER KİREMİT	539
KASIM HIZLI	1207
KÜBRA FETTAHOĞLU.....	1019
LYUBOMİR MİKOV	931
MEHMET ALİ ÜNAL	195

MEHMET EMİN ÜNER.....	499
MELİKE KARABACAK YILMAZ.....	847
MERYEM GÜNAYDIN.....	1789
MİKHAİL BASKHANOV.....	895
MİRİAN MAKHARADZE.....	399
MUHAMMET NURİ TUNÇ.....	163
MUHAMMET ZAHİT ATÇIL.....	55
MURAT ALANDAĞLI.....	1043
MUSA GÜMÜŞ.....	2037
MUSA KILIÇ.....	761
MUSTAFA BEYAZIT.....	905
MUSTAFA ÇOLAK.....	1979
MUSTAFA MALHUT.....	2257
MUSTAFA SABRİ KÜÇÜKAŞCI.....	677
MUSTAFA TAYFUN ÜSTÜN.....	1675
NUSRET ÇOLO.....	227
NİHAT KARAER.....	377
ODİLE MOREAU.....	2099
OYA KASAP ORTAKLAN.....	983
ÖZER ÖZBOZDAĞLI.....	1159
ÖZGE TOGRAL.....	1309
PINAR DOĞANAY.....	871
RAMAZAN ERHAN GÜLLÜ.....	2007
ROİN KAVRELİSHVİLİ.....	2173
SACİT UĞUZ.....	1393

SERHAT ARAS TUNA.....	1541
SHAHRAM PANAHI KHEIAVI	557
SHERZODHON MAHMUDOV	427
SLOBODON ILIĆ.....	713
SUAT AKGÜL.....	1917
ŞENAY ATAM.....	1253
ŞEYMA DEREÇİ.....	1105
TARIK SARIOĞLU.....	1129
VAHİT CEMİL URHAN.....	625
YASEMİN BEYAZIT	89
YILMAZ KURT.....	11
YUNUS ÖZGER.....	1465
YÜCEL NAMAL.....	2207
ZÜLFİYE KOÇAK	949

SUNUŞ

Türk Tarih Kurumu tarafından 1932 yılında düzenlenen Birinci Türk Tarih Kongresi'nde söz alan dönemin Milli Eğitim Bakanı Esat (Sagay) Bey, bu kongrenin düzenlenmesindeki amacı şöyle açıklamıştı:

“Gelecek nesillerin nefretle yâd edeceği bir insan, bir millet olarak tarihe geçmekten hazer ederiz. Bilakis fertçe ve milletçe medeniyete en yüksek işler görmüş, insanlığın yükselmesine çok çalışmış, gelecek nesillerin istifade edebileceği kıymetli, ölmez, ilmî ve sanatkârane eserler bırakmış bir varlık olarak tarihte en muhterem, en şerefli bir yer sahibi olmak azmindeyiz. Bu sebeple çocuklarımızı da bu fikir, bu terbiye ve bu kanaat ile yetiştireceğiz.”

Nitekim, Türkiye Cumhuriyeti tarafından tarih eğitimine verilen önemin somut bir göstergesi olan bu kongrenin 1933 tarihli bildiri kitabında “[...] Türk muallimlerine cemiyetin Türk tarihi sahasında yaptığı ilmî tetkiklerin neticelerini göstermek ve mekteplerimizdeki tarih derslerine verilecek yeni veçheler hakkında meslektaşlar arasında bir fikir ve hedef birliği vücuda getirmek üzere” bu kongrenin icra edildiği belirtilmektedir. Kurumumuz arşivinde bulunan bir belgeye göre, kongrenin hazırlıkları esnasında programın adının “Tarih Öğretmenleri Kursu” olarak zikredilmesi de bu toplantının gelecek kuşakların tarih eğitimi için bizzat sahada bulunan öğretmenlere yeni Türk tarihi anlatısının aktarılması niyetini ortaya koymaktadır. 1937 yılında İstanbul'da düzenlenen İkinci Türk Tarih Kongresi ile, tarih eğitimine yönelik ilgiye ek olarak, kongrenin uluslararası bir nitelik kazandığı ve eski çağlardan modern döneme, arkeoloji, antropoloji, sanat tarihi, siyasi, askerî ve sosyal tarih alanlarında araştırmaların sunulduğu görülmektedir. Geçen süre zarfında, düzenli bir şekilde dört yılda bir gerçekleştirilen Türk Tarih Kongreleri tarihimiz açısından birçok önemli araştırmanın ilk kez paylaşıldığı bir bilimsel şölen mahiyetini kazanmıştır. Bu toplantıların günümüzde de Türk tarihiyle ilgilenen yerli ve yabancı araştırmacıların ilgi ile takip ettiği bir etkinlik olduğu kongre programlarından ve geniş katılımcı heyetlerden anlaşılmaktadır.

Türk tarihçiliği açısından güçlü bir geleneği gösteren Türk Tarih Kongrelerinin 19'uncusu 3-6 Ekim 2022 tarihlerinde Ankara'da icra edilmiştir. Kurumumuza ulaşan 600'e yakın bildiri özeti, kapsamlı bir hakem kurulu tarafından titizlikle incelenmiş ve neticede 233 bildirinin kongrede sunulması kararlaştırılmıştır. Türkiye'deki üniversitelerde görev yapan bilim insanlarının yanında, Azerbaycan, Bulgaristan, Cezayir, Fransa, Gürcistan, Hindistan, İngiltere, İran, İskoçya, İsviçre, Kazakistan, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Kırgızistan, Malezya, Özbekistan, Romanya, Rusya, Bosna Hersek, Sırbistan gibi ülkelerden 70 araştırmacı da bu kongrede çalışmalarını bilim dünyasıyla paylaşmışlardır. Kongredeki bildiriler Eski Anadolu Uygarlıkları, Türk-İslam Devletleri Tarihi, Osmanlı Tarihi, Orta Asya Türk Tarihi, Dünya Tarihi, Tarih Yazıcılığı ve Tarih Felsefesi ve Atatürk ve Türkiye Cumhuriyeti Tarihi ile Büyük Taarruzun 100. Yıl Dönümü Özel Oturumu olmak üzere toplamda 8 ana konuda ve 59 oturumda sunulmuştur.

İşbu Kongre Bildirileri Kitabı, yukarıda zikredilen 233 bildirinin Kurumumuza son hâli ulaştırılan 212'sini içermekte ve yedi cilt olarak yayımlanmaktadır. Bildirilerin hem fizikî olarak hem de çevrimiçi ortamda istifadeye sunulmasıyla da Türkiye'de ve dünyada Türk tarihi ile ilgilenen çok daha geniş çevrelere ulaşabileceği düşünülmektedir.

Türk tarihi ve Türkiye tarihine yönelik özgün çalışmaların paylaşılmasının yanında, tarihimizin dünya tarihi içerisindeki önemli yerine işaret eden Türk Tarih Kongrelerinin 19'uncusunun bildirilerinin tüm ilgililer ve bilim dünyası için faydalı olması dileklerimizle...

Prof. Dr. Yüksel ÖZGEN
Türk Tarih Kurumu Başkanı
Ankara, 2024